

DẠY HỌC VIẾT VĂN MIÊU TẢ CHO HỌC SINH LỚP 5 THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

Vũ Thị Thương

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: *Viết văn miêu tả là một hoạt động sản sinh ngôn bản có tính sáng tạo cao vì kết quả của hoạt động này là các văn bản nghệ thuật. Để viết được một bài văn miêu tả, học sinh cần có vốn sống và hiểu biết về đối tượng. Tuy nhiên trong thực tiễn, học sinh thiếu vốn sống và chất liệu để viết. Học sinh không có vốn sống và thiếu những hiểu biết về cảnh vật, con người, sự việc diễn ra xung quanh khiến các em gặp khó khăn trong viết văn miêu tả. Vốn sống của học sinh có được chủ yếu thông qua các hoạt động trải nghiệm thực tế. Vì vậy, việc tăng cường các hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 5 sẽ có tác động đến chất lượng dạy học viết văn miêu tả. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi đưa ra một số khái niệm cơ bản; vai trò của việc dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm; đề xuất tổ chức dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm.*

Từ khóa: *Dạy học viết văn miêu tả, học sinh lớp 5, hoạt động trải nghiệm, trải nghiệm, văn miêu tả.*

Nhận bài ngày 12.03.2024; gửi phản biện, chỉnh sửa và duyệt đăng ngày 30.06.2024

Liên hệ tác giả: Vũ Thị Thương; Email: thuongvt@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tập làm văn có vị trí đặc biệt trong quá trình dạy học Tiếng Việt ở Tiểu học vì sản phẩm của dạy học Tập làm văn là các ngôn bản và các văn bản, đơn vị cao nhất của hoạt động giao tiếp bằng ngôn ngữ. Tập làm văn đã thực hiện mục tiêu cuối cùng, quan trọng nhất của việc dạy học tiếng mẹ đẻ là học sinh có năng lực sử dụng Tiếng Việt để tư duy, học tập và giao tiếp. Viết văn miêu tả là một hoạt động sản sinh ngôn bản có tính sáng tạo cao vì kết quả của hoạt động này là các văn bản nghệ thuật. Để viết được một bài văn miêu tả, học sinh cần có vốn sống và hiểu biết về đối tượng. Tuy nhiên trong thực tiễn, học sinh thiếu vốn sống và chất liệu để viết. Học sinh không có vốn sống và thiếu những hiểu biết về cảnh vật, con người, sự việc diễn ra xung quanh khiến các em gặp khó khăn trong viết văn miêu tả. Vốn sống của học sinh có được chủ yếu thông qua các hoạt động trải nghiệm thực tế. Vì vậy, việc tăng cường các hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 5 sẽ có tác động đến chất lượng dạy học viết văn miêu tả.

Trên thế giới, đã có nhiều công trình nghiên cứu, chuyên luận về dạy học trải nghiệm của nhiều tác giả như: Don Ambrose, LeoNora M. Cohen, Abraham J. Tannenbaum (2003), *Creative intelligence: toward theoretic*, Nxb Hampton Press, Inc.; Colin M. Beard, John

Peter Wilson (2006), *Experiential learning by Digital publishing solutions*; Jenifer A. Moon (2013), *A Handbook of Reflective and xperiential Learning: Theory and Practive by Routledge* [trích theo 1];...

Ở Việt Nam, từ đầu thế kỉ XXI, nhiều nhà giáo dục quan tâm nghiên cứu sâu về lĩnh vực này. Chương trình giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể đã chính thức đưa hoạt động trải nghiệm thành hoạt động dạy học bắt buộc ở Tiểu học với thời lượng 105 tiết/năm học/khối lớp [2]. Vì vậy, đã có một số công trình của các nhà giáo dục nghiên cứu sâu hơn về nội dung này như của nhóm tác giả Nguyễn Thị Liên (2016) về “*Tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông*” [3]; *Kỹ năng xây dựng và tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong trường Tiểu học của Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lí cơ sở giáo dục* [4]. Tuy nhiên, các tác giả đều chưa đi sâu nghiên cứu dạy học môn Tiếng Việt thông qua hoạt động trải nghiệm, đặc biệt là trong dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5.

Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi đưa ra và phân tích một số nội dung như: Các khái niệm cơ bản; vai trò của việc dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm; đề xuất tổ chức dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm.

2. NỘI DUNG

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Miêu tả, văn miêu tả, dạy học viết văn miêu tả

Trong “Hán - Việt từ điển”, tác giả Đào Duy Anh đã nêu: “Miêu tả” là “*lấy nét vẽ hoặc câu văn để biểu thị cái chân tướng của sự vật ra*” [5]. Văn miêu tả vẽ ra các sự vật, sự việc, hiện tượng, con người bằng ngôn ngữ một cách sinh động, cụ thể. Văn miêu tả có ba đặc điểm: Văn miêu tả mang tính thông báo thẩm mĩ, chứa đựng tình cảm của người viết; văn miêu tả mang tính sinh động và tạo hình; ngôn ngữ văn miêu tả giàu cảm xúc, giàu hình ảnh [6].

Văn miêu tả là loại văn phù hợp với tâm lí của học sinh Tiểu học. Ở lớp 2, 3 học sinh bước đầu được làm quen với văn miêu tả qua bài tập: Viết đoạn văn ngắn tả một đồ vật gần gũi, quen thuộc dựa vào gợi ý;... Ở lớp 4, học sinh được học viết bài văn miêu tả con vật, cây cối. Ở lớp 5, học sinh được học viết bài văn tả người, tả phong cảnh.

Dạy học viết văn miêu tả ở Tiểu học là giúp học sinh hình thành và phát triển trí tưởng tượng, óc quan sát, biết phát hiện những điều mới mẻ, thú vị về thế giới xung quanh; biết truyền những cảm xúc chân thật của mình vào đối tượng miêu tả; biết sử dụng vốn từ ngữ có giá trị biểu cảm, những câu văn rõ ràng về nội dung về một đối tượng cụ thể nào đó.

2.1.2. Trải nghiệm, hoạt động trải nghiệm, hoạt động trải nghiệm trong dạy học viết văn miêu tả

“Trải nghiệm” là những gì con người đã kinh qua thực tế, có nhiều kinh nghiệm sống. Trải nghiệm là kết quả của sự tương tác giữa con người và thế giới, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Quá trình trải nghiệm sẽ giúp con người thu được những kinh nghiệm sống và kiến thức riêng cho bản thân, từ đó hình thành phẩm chất và năng lực.

“Hoạt động trải nghiệm” là gì? Khái niệm về “hoạt động trải nghiệm” đã được các tác giả nêu ra, mặc dù được diễn đạt bằng các cách khác nhau nhưng các tác giả đều thống nhất và có những điểm chung sau:

“Hoạt động trải nghiệm” là hoạt động giáo dục, được tổ chức theo phương pháp trải nghiệm nhằm góp phần phát triển toàn diện nhân cách học sinh.

Nội dung và cách thức tổ chức tạo điều kiện cho từng học sinh được tham gia trực tiếp và làm chủ thể của hoạt động.

Như vậy, “hoạt động trải nghiệm” là hoạt động giáo dục, dưới sự hướng dẫn và tổ chức của giáo viên, từng học sinh được trực tiếp hoạt động thực tiễn trong nhà trường hoặc trong xã hội, qua đó phát triển phẩm chất, năng lực và tích lũy kinh nghiệm riêng cũng như phát huy tiềm năng sáng tạo của cá nhân.

Hoạt động trải nghiệm trong dạy học viết văn miêu tả là hoạt động trải nghiệm trong môn học, thường được hiểu là hoạt động giáo dục nhằm hướng đến mục tiêu môn học, bài học Tiếng Việt, cụ thể là hướng tới việc viết bài văn miêu tả theo nội dung chương trình. [7].

2.2. Vai trò của việc dạy viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm

Dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 không bắt đầu từ hoạt động ngôn ngữ, từ sự tổ chức hoạt động ngôn ngữ mà bắt đầu từ hoạt động khác. Chính những hoạt động này tạo ra động cơ và nội dung của nói năng cũng như kích thích nhu cầu nói năng cho học sinh. Để dạy viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5, giáo viên phải trau dồi vốn sống, phải dạy cho học sinh biết suy nghĩ, tạo cho các em có cảm xúc, tình cảm với đối tượng miêu tả sau đó mới dạy cho các em biết cách thể hiện những suy nghĩ, tình cảm đó bằng ngôn ngữ nói và viết. Khi học sinh đã có những hiểu biết về đối tượng miêu tả thì việc nói, viết của các em sẽ không còn trở ngại [8].

Dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm mang lại nhiều lợi ích. Nó giúp học sinh có cơ hội được trực tiếp quan sát và cảm nhận cuộc sống, biết cách diễn đạt bằng lời những điều quan sát và cảm nhận được. Nhờ đó, những cảm xúc thật của học sinh sẽ được khơi gợi. Học qua trải nghiệm là một cách học hiệu quả, giúp cho học sinh cảm thấy hứng thú và nhẹ nhàng hơn.

Có thể nói, tiến trình học viết một bài văn miêu tả theo chu trình trải nghiệm là tiến trình quan sát và cảm nhận - thu thập thông tin - xây dựng cấu trúc (dàn ý) bài văn - lựa chọn, sắp xếp, bổ sung thông tin vào các phần trong cấu trúc bài văn - tập viết mở bài và kết bài - tập viết các đoạn thân bài - viết bài văn hoàn thiện. Từ các kiến thức, kỹ năng mà HS có được qua các tiết học Tập làm văn, các em có đủ khả năng để tạo lập văn bản, mang đậm phong cách cá nhân và vận dụng vào đời sống thực tế. Giáo viên cần khuyến khích học sinh nói, viết theo cách hiểu, cách suy nghĩ, diễn đạt của bản thân về đối tượng được tả. Giáo viên nên thường xuyên bồi dưỡng vốn sống cho học sinh thông qua các buổi tham quan, thực tế,... Từ đó giúp các em hình thành tri thức và cảm xúc về đối tượng được tả.

Dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm còn giúp học sinh có thể sử dụng tổng hợp các giác quan (nghe, nhìn, chạm, ngửi...) nên có thể tăng

khả năng lưu giữ những điều đã học được lâu hơn. Ví dụ tả cánh đồng lúa, học sinh có thể dùng thị giác để quan sát khung cảnh, màu sắc của lúa, dùng thính giác để lắng nghe âm thanh xung quanh, dùng khứu giác để cảm nhận hương thơm của cánh đồng lúa chín...

Vì vậy, dạy viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm là cách giáo viên tổ chức linh hoạt, sáng tạo các hoạt động dạy học thông qua các hoạt động thực tế, ngoại khóa,... nhằm giúp học sinh hình thành đầy đủ các năng lực đặc thù của Tập làm văn.

2.3. Đề xuất tổ chức dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm

2.3.1. Lập kế hoạch tổ chức hoạt động trải nghiệm

2.3.1.1. Đặt tên cho chủ đề

Việc đặt tên cho chủ đề cần phải đảm bảo các yêu cầu: Rõ ràng, chính xác, ngắn gọn; phản ánh được chủ đề và nội dung của hoạt động; tạo được ấn tượng ban đầu cho học sinh.

Ví dụ: Với đề bài “*Tả trường học - ngôi nhà thứ hai của em*”, ở đây đối tượng cần quan sát là trường học. Khi giáo viên đã xác định được đối tượng quan sát, giáo viên có thể đặt tên cho chủ đề quan sát như: “Ổ trường thật thú vị”, “Ngôi nhà thứ hai của em”, “Trường học”.

2.3.1.2. Yêu cầu cần đạt

Giáo viên phải đảm bảo yêu cầu cần đạt về năng lực, phẩm chất mà học sinh cần đạt được.

Về năng lực đặc thù, giáo viên cần nêu rõ những kiến thức mà học sinh có thể đạt được sau khi tham gia hoạt động trải nghiệm. Với mỗi đối tượng được quan sát, học sinh chỉ rõ những vốn sống, hiểu biết mà học sinh được bổ sung. Giáo viên phải nêu rõ những kỹ năng học sinh cần đạt được sau khi tham gia hoạt động. Hoạt động trải nghiệm tạo điều kiện cho học sinh được quan sát đối tượng một cách trực tiếp (thực tế, ngoại khóa...) hay gián tiếp (thông qua các tranh ảnh, video, clip,...).

Về năng lực chung, phẩm chất, giáo viên cần chỉ ra những giá trị, năng lực có thể được hình thành hay thay đổi ở học sinh sau khi tham gia hoạt động trải nghiệm. Nêu rõ những thái độ mới, tinh thần tích cực của học sinh.

Ví dụ: Chủ đề “*Trường học - Ngôi nhà thứ hai của em*”. Yêu cầu cần đạt:

1. Năng lực đặc thù

- Phát huy những hiểu biết đã có của học sinh về ngôi trường.
- Cung cấp thêm cho học sinh những thông tin, hiểu biết về trường học.
- Biết cách quan sát trường học theo một trình tự phù hợp, biết cách ghi chép đối tượng theo định hướng của giáo viên vào phiếu quan sát.
- Biết sử dụng những từ ngữ, hình ảnh sinh động, phù hợp làm nổi bật đặc điểm, vẻ đẹp của ngôi trường.

2. Năng lực chung, phẩm chất

- Năng lực chung: tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo.
- Phẩm chất:

- + Học tập hào hứng, hình thành cảm xúc với ngôi trường.
- + Có tình cảm sâu sắc hơn với ngôi trường của mình.

2.3.1.3. Nội dung

Căn cứ vào đối tượng giáo viên chọn để quan sát, xác định mục tiêu, các điều kiện cụ thể của lớp, trường và khả năng của học sinh để xác định các nội dung hoạt động tương ứng. Tên các nội dung trong từng hoạt động nên miêu tả một cách rõ ràng và ngắn gọn.

Ví dụ: dự kiến tổ chức cho học sinh theo ba hoạt động chính:

- Hoạt động 1: Có thể em đã biết
- Hoạt động 2: Em tự khám phá
- Hoạt động 3: Chúng mình cùng khám phá

2.3.1.4. Công tác chuẩn bị

Để chuẩn bị tốt cho việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, giáo viên cần chuẩn bị tốt các công việc sau:

- Xác định lực lượng tham gia (giáo viên, học sinh, các đối tượng khác...).
- Chuẩn bị của giáo viên: tài liệu, phương tiện dạy học (máy tính, máy chiếu, tranh ảnh, video, clip,...), phiếu quan sát,...
- Chuẩn bị của học sinh: tranh, ảnh liên quan đến đối tượng được quan sát.
- Xác định thời gian và không gian, địa điểm tổ chức phù hợp.

2.3.2. Tổ chức hoạt động trải nghiệm

2.3.2.1. Hoạt động 1: Có thể em đã biết

a. Mục tiêu

Chỉ ra được những điều em đã biết về trường học của mình.

b. Cách tiến hành

Bước 1: Học sinh phân tích yêu cầu của đề bài

Giáo viên cần hướng dẫn học sinh phân tích yêu cầu của đề bài để các em xác định đúng và nắm vững yêu cầu của đề bài. Khi phân tích đề bài, giáo viên cần hướng dẫn học sinh trả lời các câu hỏi:

- Đề bài thuộc thể loại gì?
- Đối tượng miêu tả là gì?

Giáo viên có thể đưa thêm một số câu hỏi gợi ý giúp học sinh lựa chọn như:

- Em có thể tả đối tượng vào thời điểm nào?
- Em có tập trung vào miêu tả chi tiết các hoạt động của con người không?
- Em hãy chia sẻ cho các bạn nghe về những kỉ niệm ấn tượng của em với đối tượng miêu tả.

Bước 2: Lựa chọn phiếu quan sát phù hợp với sự hỗ trợ của giáo viên

Khi giáo viên đã phân tích yêu cầu của đề bài và đưa thêm các câu hỏi gợi ý, học sinh lựa chọn phiếu quan sát phù hợp. Với mỗi đối tượng miêu tả, giáo viên nên thiết kế phiếu

theo hướng phân hóa trình độ năng lực của học sinh: giỏi - khá và trung bình-yếu. Việc thiết kế theo hai mức độ khác nhau với các yêu cầu tăng dần nhằm mục đích giúp học sinh tự lựa chọn được cho mình phiếu quan sát vừa sức từ đó phát triển hết năng lực của học sinh. Giáo viên nên hỗ trợ học sinh để các em có thể lựa chọn được phiếu phù hợp với năng lực của bản thân.

Bước 3: Tự ghi vào phiếu những điều em đã biết về đối tượng quan sát

Sau khi lựa chọn được phiếu quan sát, giáo viên yêu cầu học sinh tự ghi chép những điều mình đã biết về đối tượng vào phiếu quan sát. Phiếu quan sát đã được thiết kế cụ thể, học sinh ghi những thông tin mình đã biết về đối tượng miêu tả vào các nội dung phù hợp trong phiếu quan sát. Giáo viên có thể yêu cầu học sinh ghi chép trước giờ vào học. Giáo viên cũng có thể dành thời gian cho học sinh ghi chép ở lớp.

c. Kết luận hoạt động

- Em đã biết những gì?
- Em cần biết thêm điều gì?

2.3.2.2. Hoạt động 2: Em tự khám phá

a. Mục tiêu

Cung cấp thêm cho học sinh những thông tin, hiểu biết về trường học.

b. Cách tiến hành

Bước 1: Giáo viên hướng dẫn học sinh quan sát và ghi chép

Hướng dẫn học sinh cách quan sát

Giáo viên nên chủ động hỏi và nhắc lại để củng cố cho học sinh các kỹ năng quan sát thông qua các nội dung:

- Lựa chọn trình tự quan sát.
- Sử dụng tất cả các giác quan khi quan sát.

Hướng dẫn học sinh ghi chép phiếu quan sát

Trong quá trình quan sát, học sinh sẽ ghi chép những điều mình quan sát được vào phiếu quan sát được giáo viên thiết kế sẵn. Phiếu quan sát này đã được học sinh lựa chọn theo năng lực ở *Hoạt động 1*, sang đến hoạt động này, học sinh tiến hành quan sát và ghi chép những thông tin quan sát được vào phiếu.

Bước 2: Học sinh tự quan sát và ghi chép trên đối tượng thực

Quan sát trực tiếp

Khi tổ chức cho học sinh quan sát, giáo viên có thể phân chia nhóm, hoặc cho các em tự thảo luận rồi chia nhóm quan sát. Các nhóm sẽ tự cử ra trưởng nhóm để hỗ trợ giáo viên trong việc quản lý, điều hành các bạn khi đi quan sát.

Khi quan sát, học sinh sẽ di chuyển theo nhóm đến các vị trí. Trong quá trình quan sát, giáo viên nên khuyến khích học sinh sử dụng tất cả các giác quan để quan sát đối tượng. Các thành viên trong nhóm có thể trao đổi với nhau về thông tin mình tìm hiểu được cũng như yêu cầu sự hỗ trợ từ các bạn trong nhóm.

Giáo viên cũng có thể tổ chức cho học sinh tự quan sát và ghi chép những điều mình quan sát được theo hình thức cá nhân. Học sinh sẽ không bị gò bó trong phiếu quan sát mà có thể tự mình quan sát, khám phá thêm những chi tiết ẩn tượng với mình. Sau khi kết thúc quá trình quan sát, giáo viên yêu cầu học sinh di chuyển lên lớp và hoàn thiện phiếu quan sát.

Quan sát gián tiếp

Với điều kiện không tổ chức cho học sinh quan sát trực tiếp được, giáo viên tổ chức cho học sinh trải nghiệm gián tiếp thông qua việc quan sát và xem các tranh ảnh, video,...

Đối với hoạt động quan sát gián tiếp, giáo viên cần phải nhắc nhở học sinh chuẩn bị các tranh ảnh, tư liệu về đối tượng sẽ quan sát để các em có sự tìm hiểu, chuẩn bị từ trước, giúp cho quá trình quan sát thuận lợi hơn. Hoạt động quan sát gián tiếp có thể cho học sinh quan sát và ghi chép theo cá nhân tại lớp. Giáo viên phải chủ động trong việc chuẩn bị tư liệu, tranh ảnh, video, các công cụ trình chiếu, loa, âm thanh để hoạt động quan sát diễn ra thuận lợi.

c. Kết luận hoạt động

- Em đã biết thêm những gì?
- Em muốn biết thêm điều gì?

Ví dụ: Hoạt động này giúp cho học sinh có những trải nghiệm, quan sát trực tiếp trường học của mình giúp các em phát hiện và ghi chép những đặc điểm nổi bật của trường.

2.3.2.3. Hoạt động 3: Chúng mình cùng khám phá

a. Mục tiêu

Cung cấp thêm cho học sinh những thông tin, hiểu biết về trường học.

b. Cách tiến hành

Bước 1: Giáo viên cung cấp thêm cho học sinh những hiểu biết về đối tượng

Sau khi học sinh đã tiến hành quan sát xong và di chuyển về lớp, giáo viên tổ chức cho học sinh xem và tìm hiểu thêm về đối tượng cần quan sát qua các video, clip, hình ảnh,... đã chuẩn bị. Trong quá trình quan sát, thời gian và không gian là giới hạn với học sinh, vì vậy, các em ít có những thông tin về sự thay đổi của đối tượng theo thời gian. Do đó, giáo viên nên sưu tầm, chuẩn bị thêm các thông tin về đối tượng để giới thiệu với học sinh, nhằm cung cấp cho các em một cái nhìn cụ thể về đối tượng.

Bước 2: Giáo viên chia nhóm và hướng dẫn học sinh cách học theo nhóm

Giáo viên sẽ dựa vào số lượng học sinh trong lớp và đối tượng các em lựa chọn miêu tả để chia thành các vị trí học tập. Học sinh của các nhóm sẽ di chuyển về từng góc thảo luận để cùng chia sẻ, trao đổi về những chi tiết mình quan sát được về đối tượng miêu tả dưới sự hỗ trợ của giáo viên. Từng thành viên trong nhóm sẽ trình bày những điều mình ghi chép qua quan sát được, những thành viên khác sẽ lắng nghe, theo dõi, bổ sung những chi tiết mình chưa quan sát được cũng như đưa ra quan điểm của mình về những ý kiến của bạn.

Với cách làm như vậy, học sinh sẽ có những phát hiện, cảm nhận riêng về đặc điểm của đối tượng quan sát. Bên cạnh đó, sẽ tạo cơ hội cho các em phát triển năng lực của bản

thân cũng như lắng nghe ý kiến của các bạn trong nhóm để tự mình hoàn thiện phiếu quan sát.

Bước 3: Nhóm học sinh quan sát tại góc, trao đổi, chia sẻ, tranh luận dưới sự hỗ trợ của giáo viên

Học sinh chia sẻ, trao đổi, thảo luận trong nhóm. Trong quá trình thảo luận, giáo viên sẽ theo dõi, hỗ trợ các nhóm khi gặp khó khăn.

Bước 4: Học sinh tự ghi chép để hoàn chỉnh phiếu quan sát

Học sinh lắng nghe, ghi chép, hoàn thành phiếu quan sát của cá nhân.

c. Kết luận hoạt động

Theo em, cần lưu ý những gì khi quan sát?

Ví dụ: Hoạt động này giúp học sinh biết lựa chọn những chi tiết, từ ngữ phù hợp để điền vào phiếu quan sát. Thông qua trao đổi, thảo luận với các bạn trong nhóm, học sinh biết được cần chú ý quan sát những chi tiết, đặc điểm nổi bật của đối tượng.

3. KẾT LUẬN

Dạy học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm là một cách tiếp cận dạy học nhằm phát triển toàn diện nhân cách và phát huy năng lực của học sinh. Để viết một bài văn tả cảnh, tả người hay và đọng lại trong tâm trí người đọc thì giáo viên cần quan tâm, chú trọng bồi dưỡng cảm xúc và vốn sống về đối tượng cho học sinh thông qua nhiều hình thức đa dạng, phong phú nhằm khơi gợi trí tò mò và ham hiểu biết của học sinh. Đối với các nhà trường tiểu học cần tạo điều kiện hơn nữa cho các giáo viên tham dự các lớp tập huấn về tổ chức hoạt động trải nghiệm để nâng cao trình độ cũng như chất lượng dạy và học. Dạy và học viết văn miêu tả cho học sinh lớp 5 thông qua hoạt động trải nghiệm, học sinh mới phát huy được vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo của bản thân, qua đó góp phần thực hiện thành công mục tiêu đổi mới chương trình giáo dục phổ thông 2018.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trịnh Cam Ly (2018), Dạy học Tập làm văn miêu tả cho học sinh lớp 4, 5 thông qua hoạt động trải nghiệm, *Educational Sciences*, Volume 63, Issue 8, tr.28-40.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể* ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT, ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hà Nội.
3. Nguyễn Thị Liên (Chủ biên), Nguyễn Thị Hằng, Tường Duy Hải, Đào Thị Ngọc Minh (2016), *Tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), *Kỹ năng xây dựng và tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong trường Tiểu học*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
5. Đào Duy Anh (2020), *Hán - Việt từ điển*, NXB Hồng Đức.
6. Phạm Thị Phương Liên (2013), *Rèn kỹ năng sử dụng tiếng Việt*, Giáo trình nội bộ, Trường Cao đẳng Sư phạm Hà Nội.

7. Nguyễn Thị Xuân Yên (2019), Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học viết văn miêu tả ở tiểu học đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018, *Tạp chí giáo dục*, số 467 (kì 1-12/2019).
8. Chu Thị Phương (2013), *Phương pháp dạy học Tiếng Việt ở Tiểu học*, Giáo trình nội bộ, Trường Cao đẳng Sư phạm Hà Nội.

TEACHING DESCRIPTION WRITING TO STUDENTS AT GRADE 5 THROUGH EXPERIENCE ACTIVITIES

Abstract: *Writing descriptive text is an activity that produces highly creative language because the results of this activity are artistic texts. To write a descriptive essay, students need to have knowledge and understanding of the subject. However, in practice, students lack living capital and materials to write. Students do not have life skills and lack understanding about the scenery, people, and events happening around them, making it difficult for them to write descriptive texts. Students' living capital is acquired mainly through practical experience activities. Therefore, increasing experiential activities for 5th grade students will have an impact on the quality of teaching descriptive writing. In the framework of this article, we introduce some basic concepts; The role of teaching descriptive writing to 5th grade students through experiential activities; Proposal to organize teaching descriptive writing for 5th grade students through experiential activities.*

Keywords: *Teaching descriptive writing, student at the 5th grade, experiential activities, experiences, descriptive writing.*